

estos absolute ~igita Z. Kp ESTINGI, ROMPI, SUPOKI, HALTIGI. ~iĝl. Komenci ~i, iom post iom ~i : ~iĝis la pluvo Z. **Sen~a.** Daŭra, konstanta, neinterrompita : *sen~a pluvo, sen~e babilodi.*

* **Ĉevalo.** Kvarpiedulo, uzata kiel jungk rajdesto : (f) *amata ~eto Z* (amataĵo, preferata okupiĝo). Kp MANIO. ~**povo,** vapor~o ☼ (HP aŭ CV). Konvencia unuo de forto en mekaniko, egala je la teoria forto necesa por levi 75 kg ĝis 1 m dum 1 sekundo.

Ĉevrono Z. Ĉiu el la trajtoj oblikve fiksitaj ambaŭflanke de la tegmenta ĉeftrabo por subteni tegmenton.

* **Ĉi.** 1 Adverba vorteto uzata antaŭ aŭ post montraj adjektivoj, pronomoj k adverbaj por esprimi plejproksimecon en spaco aŭ en tempo : *tiu ~, ~ tie, ĉio ~.* 2 Prefikso samsenca : ~*kune Z* ; ~*sube* ; ~*apude* ; ~*flanke* ; ~*foje* ; ~*okaze* ; ~*rilate* ; ~*landa Z* ; ~*jara* ; ~*tiea Z.* Rim. Z uzas ĉi anstataŭ ĉitie : ~ *ne estas akvo Z* ; *servistoj ankaŭ ~ estis Z* ; *ankaŭ ~ mi forlasas homojn Z.* Analogie oni pli k pli uzas ĉi anstataŭ ĉitlu, ĉitlun, ĉitluj, ĉitlujn, kio eble ne estas konsilinda, krom poezie.

* **Ĉia** (kolektiva adj). De ĉiu speco, kvalito : ~ *homo povas tion fari* ; ~ *dono estas bono Z* ; *ĉi meritis ~n laŭdon Z* ; *ne ~n penson metu sur la langon Z* ; *ĉe ~ vetero.* ~**okaze.** Kia ajn estas la okazo, en ĉiuspeca okazo.

* **Ĉial** (adv). Pro ĉia motivo, ĉia kaŭzo : *tio estas ~ konsilinda.*

* **Ĉiam** (adv). 1 En ĉiu tempo : *mi trinkas ~ mian kafon sen sukero.* 2 En la tuta pasinta tempo : *li ~ serĉis la veron.* 3 En tuta la estonta tempo : *mi restos por ~ via amiko.* ~**a.** Konstanta : *mia ~a amo al vi* ; *por~a adiaŭo Z.*

Ĉiĉerono. Gvidisto por fremduloj.

* **Ĉie** (adv). En ĉiu loko : *li vojaĝas ĉien, k ~ oni lin renkontas* ; *nenie semata, ~ trovata Z.*

* **Ĉiel** (adv). Laŭ ĉia maniero : *ili ~ helpis al ni.*

* **Ĉielo.** 1 Blua, ŝajne arkaŝa spaco, kiu etendiĝas super nia kapo, k en kiu sin movas la astroj : *bela sennuba ~o* ; (f) (*glor*)altigi iun ĝis la ~ (Kp ΑΠΟΤΕΟΙ). 2 (Rk) La restadejo de Dio,

anĝeloj k sanktuloj : *al li ŝajnas, ke li estas levita al la ~o* (plene feliĉa) (Kp PARADIZO). 3 Dio : *la ~o faru, ke...* ; *volu la ~o, ke...* ~**iro** (Rk) 1 Mirakla leviĝo de Jesuo al la ~o. 2 Kristana festo ĉi tion memoriganta.

* **Ĉies** (nevariebla pron). De ĉiu, kiu apartenas al ĉiu : *esperanto estas ~ proprajo Z* ; *klopodi pri ~ favoro estas pleje malsaga laboro Z* ; ~ *okuloj kun teruro deturniĝis Z* ; ~*voĉa elekto.* Vd NENIU, Rim.

* **Ĉifi** (tr). Difekti ion per kunpremo, krispetigante ĝin : ~i *veston, teksaĵon, paperon* ; *la fumo leviĝis kiel ~ita rubando* ; ~*itaj haroj.* ~**aĵo.** Io ~ita (Kp ĈIFONO).

* **Ĉifono.** 1 Difektita, eluzita peco da teksaĵo, da vesto, kc. Kp ĈIFAĴO. 2 Senvalora ŝirpeco, senvalorajo : ~a *vesto Z* ; *sanga ~o de mortinta besto K* ; *la politikaj traktatoj ofte fariĝas nuraj ~oj.* ~**isto.** Metia kolektanto de ~oj. ~**ulo.** Homo vestita per ~oj. ~**figuro.** ~a figuro proksimume simila homon, starigita en ĝardeno por fortimigi la birdojn.

Ĉifro. Sekreta interkonsentita skribsignaro : *skribi ~e, per ~o* ; ~a *telegramo.* ~t (tr). Transskribi ion en ~on. Vd DEĈIFRI.

* **Ĉikani** (tr). 1 Fari al iu malpravajn kontraŭaĵojn, malhelpojn, malagrablajojn. Kp ĈAGRENI, TURMENTI. 2 Tro subtila kritikaĉi, pedante disputadi. Vd HARO.

* **Ĉio.** Kolektiva pronomo, uzata nur pri aĵoj, k montranta, ke oni konsideras la tuton de la koncernataj aferoj : *ne ~ brilanta estas diamanto Z* ; *al ~ oni povas alkulimiĝi Z* ; ~, *kio servas al la fratigado de la gentoj, apartenas al la verda standardo Z* ; *li amas sian monon pli ol ~n en la mondo* ; *mi faris ~n, kion mi povis* ; ~*pova Z* ; ~*pardona Z* ; ~*nsciado Z* ; ~*npova.*

* **Ĉiom** (adv). Tutkvante ; ĉio, laŭ kvanta rilato : *donu al la lupo iom, li postulos ~* (Kp AVIDA) ; ~ *li prenis.* ~**a.** Tutkvanta, tuta.

* **Ĉirkaŭ.** 1° Prepozicio signifanta : 1 En la spaco runde kuŝanta ĉiufleke de io : *la tero rondiras ~ la suno* ; *la popoloj, kiuj loĝis ~ ili Z* ; *li kolektis ilin ~ si Z* ;